

„Edinost“

I haja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročilna znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrť leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročilne a) uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nčv.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nčv.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasti

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primerim popustom. Poslana osmrtnice in javne zahvale domači oglasti itd. se računajo po pogodu.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnštvo. Naročnino in oglasti je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnštvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst. r.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcijski lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcijski lista „Edinost“ v Trstu.

Rusko „barbarstvo“.

Te dni je bilo mnogo vika in krika v nemškem krščnem, in nekrščnem Izraelu, ker je ruski car odredil, da se v višji upravi na Finskem mora uvesti ruski jezik. Celo nekemu uredniku na Slovenskem (čegar list pa nima s Slovanstvom in Slovanstvom nič drugega skupnega nego to, da izhaja v slovenskem jeziku), je ta ukaz razburil živce, da je napisal ostro notico o batuški carju — barbaru.

Kakor branitelji načela enakopravnosti se nikakor ne strinjamo s tem, ako se kateremu-koli narodu in kjeršibodi kratijo narodne pravice. Le na to bi hoteli opozoriti protislovensko novinstvo, da je isto docela pozabilo n. pr. na postopanje — proti Poljakom na Pruskem, ako že hočemo opustiti vsako opazko o mnogo bližjih stvareh, n. pr. o postopanju proti slovenskemu življu v Trstu in Slovanom na Primorskem sploh.

Ako Rusi izdajajo naredbe, da bi v mejah svoje države pravočasno zaprečili protislovensko, v tem slučaju pangermansko gibanje — je to zločin na pravicah Fincev, je to barbarizem; ako pa Nemci in Italijani počenjačo mnogo hujše stvari proti Slovanom — to seveda ima vse drugo lice in drugo ime!

Značilno za klevetnike Slovanstva pa je dejstvo, da samo o tem poročajo svetu, kar zveni neugodno za Slované, o vsem drugem, kar je dobrega za njih, pa molče trdovratno. In vendar je te dni isti »car-barbar« storil velikansko delo, ki mu zagotavlja častno mesto v zgodovini humanitete, ako bi mu istega ne bila pridobile že prejšnje človekoljubne naredbe in velike ideje, s katerimi je za stoletja oplodil svet.

Car Nikolaj II. jete dni podpisal zakon, s katerim je odpravil progono v Sibir. O tem velikanskem napredku na potu kulture in človečnosti soglasno molče vsi neprijatelji Slovanstva. In vendar jim je bil baš Sibir neizerpen vir, iz katerega so preplavljali svet z dokazi o ruskem »barbarstvu«, ki v strahotah polarnega ledu in sibirskih rudnikov trpinčijo zločince in politične grešnike. Cele knjige so napisali, kopio romanov so si izmislili, samo da bi »humannemu« zapadu dokazali krutost rusko in divjaštvo slovensko. Pozivali so posredno ali neposredno, naj je ta »humanna« Evropa vedno pripravljena proti vsaki nevarnosti, ki

bi zapadni humaniteti zamogla vstati v vzhodnem barbarstvu.

Sedaj, ko je v Rusiji minilo sibirsko progono ter je Sibir, ki je neprijatelj Slovanstva dosedaj vedno služil v najmočnejši dokaz kulturne zaostalosti ruske, ko je ta Sibir vsled odprave progono in zidanja sirske železnice postal najlepši dokaz ruskega kulturnega dela na velikanskem prostoru med Uralom in Tihim oceanom, — sedaj imamo pač priložnost in dolžnost, da dovedemo graje in predbacivanja, ki sta jih trpela Rusija in Slovanstvo zaradi Sibira, na pravo mero resničnosti.

Kdo bi dvomil o tem, da se obsojencem v sibirskem mrazu ni godilo dobro, kakor se ne godi dobro tudi obsojencem v tropskem žaru, kamor jih pošiljajo evropske države, ki imajo po svetu svoje kolonije! Tudi to je gotovo, da sta zlorabljanje oblasti in prevelika »vestnost« nadzornikov pripravila marsikatero britko uro obsojencem v Sibiru; saj so si jetničarji po vsem svetu precej podobni; posebno nežno čustvovanje in lubeznjivost odlikujeta menda le malokatero izmed njih. A v pravično oceno sirskega progono treba prevdriti vse okolnosti, ki so je provzročale in pomisliti na ono, kar je progono nadomestovalo.

Rusija je hotela s progono v Sibir polagoma naseliti ogromne praznote te dežele. Treba pa tudi naglašati to, da je Rusija že pred 150 leti odpravila smrtno kazen. Bila je prva država na svetu, ki je izbrisala smrtno kazen iz kazenskega zakonika!

Ko je Rusija uvedla to epohalno reformo, obstajale so po vsem »kulturnem« svetu še poostrene smrtne kazni: smrt na kolesih, odsekavanje udov, razno trpinčenje o usmrtenju itd. In dočim je Rusija odpravila smrtno kazen, je »kulturna« Evropa odpravila samo trpinčenje ter se potem trudila, da bi dala smrtni kazni malo uglednejšo obliko. Zahtevali so izvežbane in izkušene krvnike, ki bi znali strokovnjaški odsekati glave, kakor se to godi še danes v toli hvalisani Pruski; proučili so dva načina obešanja, ne da bi do danes bili edini v tem, kateri je boljši: ali avstrijski, ki človeka zadavi, ali pa španski, ki mu zlomi vrat. Izumili so poseben stroj, giljotino, ki nikdar ne zgreši svojega posla. Ta stroj so različne dežele, zlasti nemške, osvojile mnogo prej, nego pa načela francoske revolucije, ki je mej dru-

gim, žal, rodila tudi giljotino! Na zadnje, v najnovejši dobi so začeli v Ameriki v izvrševanje smrtnae kazni rabiti elektriciteto. To je vrhunec kulturnega poleta! Uspehi so lepi, električni stroji najmodernejše vrste izvršujejo smrtno kazen v posebnih lokalih, kakor nekake fizikalne eksperimente.

Rusija se je na mesto vsega tega že pred sto in petdesetimi leti odrekla vsakemu napredku na tem »kulturnem« polju, odpravila je smrtno kazen ter mesto nje uvedla progono v Sibir. In vso to dobo, 150 let, so vse te države, v katerih še dandanes obešajo, streljajo, giljotinirajo ter s sekro in elektriko ubijajo ljudi, neprestano kričale na Rusijo ter jo pitale z »barbarstvom«, baš zaradi progono v Sibir! S tem krikom niso soglašali edino le vsi tisti, katerim so »kulturne« države v tej dobi, čeprav na najmodernejši način, vzele življenje; kajti če bi bil kdo vprašal njih, oni bi bili gotovo glasovali rajši za Sibir, nego pa za smrt na vislicah itd.

Pa evo, sedaj nima Rusija več niti progono v Sibir, a v ostalem »civilizovanem« svetu se ostala večala, sekire, giljotine in električni stroji za ubijanje ljudi. Na isto Rusijo kriče »kulturni« Evropejci neprestano, da je nenasitna grabežljivka, ki je nevarna obćemu, »zlatemu« miru, in baš iz te barbarške Rusije smo začeli prvi glas za razoroževanje in za mir med narodi... In tega glasu nočejo poslušati baš tisti, ki pravijo, da je Rusija rušiteljica miru, in ki sami z nasiljem davijo svobodo slabejšim narodov... Kje je barbarstvo doma?

TRST 16. julija 1900.

»Slovenec« pravi, da so se »tržaški rodoljubi« radi krajskih razmer »bali priti na vseslovensko delavsko slavnost«.

Nam je mučno odgovarjati na to očitjanje. Bojimo se po vsej pravici, da bo zamere. Ali ker že »Slovenec« tako pritiska na nas, pa bodi izgovorjena neljuba beseda. Tisti »tržaški rodoljubi«, na katere misli »Slovenec«, so že na shodu zaupnih mož narodne stranke leta 1894 dokazali, kako se nikogar ne boje, ko treba zastopati svoje nazore in se niso nič bali niti tedaj, ko so sedanji branitelji »Slov. lista« in tedanji referenti na istem shodu metali svoje strele v tržaške rodoljube. Istotako se tržaški rodoljubi niso »bali« iti na vseslovensko delavsko slavnost. Nasprotno: naš list je z dobrohotnim priob-

vode, da bi se umili, poklical je služkinjo, ki naju je sprovedla v zasebno stanovanje, kakih dvajset korakov od gostilne. Hišna vrata so bila zaklenjena ter so se odprla še le, ko je služkinja pozvonila ter se odzvala na vprašanje od znotraj.

Bilo mi je nekako težko pri sreč, ko sve stopali z gospo G. po strmih, temnih stopnicah. N. hot so mi prihajale na misel povesti o skrivnostnih hišah, kjer so se go-dili tajni zločini. No, moj strah nikakor ni bil opravičen. Vrh stopnic nas je sprejelo 14—16-letno dekle, domača hči, kateri je dekla povedala najino željo. Deklica je naju takoj prijazno sprovedla v snažno sobo, kjer sve se umili ter si popravili lase. O tem se je gospa G. živahno pogovarjala z dekletom ter izvedela, da plača gostilničarjeva rodbina za stanovanje, 9 sob, na leto le, če se ne motim, kakih sto lir! To je pač tudi znamenje, da slavna doba dela in življenja v Benetkah je — bila!

Dež je neusmiljeno padal dalje. Dežnik je bil torej neobhodno potreben, ako nismo hoteli biti mokri kakor miši, ali pa sedeti v kaki gostilni. Tudi gospa G. in soprog namreč nista imela dežnika. Ubrali smo jo torej zopet v glavne ulice ter mej potom pogledali

čevanjem pozivov in vesti, nanašajočih se na rečeno slavnost, šel odboru na roko! Tako, sedaj pa pridi neprijetna beseda: možje, ki imajo kaj besede v naših delavskih krogih, so o pravem času sprožili vprašanje, da-li naj se in kako udeležimo one slavnosti?! Soglasen odgovor delaveev pa je bil: ne!! »Tržaški rodoljubi« se pa niso hoteli smešiti, da bi hodili na take slavnosti brez vsacega mandata. In zakaj niso hoteli naši delavei? Tudi to so povedali naravnost. Zato, ker so na slavnosti pevskega društva »Ljubljana«, na katero slavnost so prihili v impozantnem številu kakih 600 glav, doživeli hud odesiluzijo. A prosimo, ne pozabiti, da ona slavnost ni bila nika »narodno-napredna prireditve«, marveč je bila narodno-napredna stranka — kakor znano — v odločni opoziciji proti njej.

Politični pregled.

TRST, 16. julija 1900.

K položaju. Pozornost našega političnega sveta je obrnjena sedaj v Isl, kamor se je podal ministerski predsednik poročat cesarju o položaju in o namerah vlade, da tako ali tako sanira politične in parlamentarne odnošaje. »Neue Freie Presse« je izvedela, da bodo tudi drugi ministri pozvani v Isl. Precej soglasno pa javljajo listi, da za sedaj ni pričakovati nobene posebne akcije, v septembru pa da hoče Körber zopet sklicati državni zbor v — zadnji poskus.

Petelin na strehi nemške ljudske stranke se je zopet nekoliko zasukal po vetru od desnice. Sodimo tako po vesti, ki so jo lancirali v konservativnem »Linzer Volksblattu«, glasilu ljubega prijatelja in znanca Ebenhoeha, in ki se glasi, da so se Čehi obrnili do parlamentarne komisije desnice z vprašanjem, pod kakimi pogoji bi bilo mogoče obnoviti staro desnico? Konservativci vidijo, ali vsaj delajo se tako, kakor bi videli v tem, da Čehi odjenjujejo, ter se rečeni list trudi, da bi dokazal Čehom, da so vse dosegli, kar je bilo možno doseči z obstrukcijo ter da bi nadaljevanje obstrukcije ne imelo zmisla. In konservativni list izjavlja, da želi obnovljenje desnice.

Ker pa se od češke strani odločno oporoka temu, da bi bili Čehi stavili tako vprašanje, si moramo pač misliti, da so gg. Ebenhoeh in tovariši lancirali to vest, ali da so dali gospodu Körberju nekoliko migljaja

v dvoje cerkvā. Šli smo tudi čez velik zbočen most nad kanalom »Grande«, katerega tlak je bil ves popisan z velikimi belimi črkami. Enako je bil popisan tlak v vseh ulicah, trgih in na mostih. Prepričali smo se, da to ni nič drugega, nego reklama za volilne kandidate. Ali so prebrisane glavice ti Benečani! Take »plakate« mora videti vsakdo, a z lahka jih živ krst ne more izbrisati. Da so bile vmes tudi zabavljivke na naslov nasprotnikov, to je umevno. Enega teh so celo imenovali, kakor je bilo čitati na omenjenem mostu, »Croatto internazionale« ter ga uljudno vabili — »forae«.

V neki temni prodajalni smo po dolgem mešetarenju kupili dva dežnika; mislili smo, da smo napravili izvrstno kupčijo. No, kmalu smo uvideli, da roba ni vredna svojega denarja...

Ogledali smo si izložnice prodajalnice. Glede teh pa ne prekosi Benetek z lepa kako mesto. Tu vam je nakopičenih prekrasnih dragotin in umetnin, fine čipke, razni kipi, okvirji, slike, starine, predmeti napravljeni iz školjk, znana benečanska steklenina itd. — vse krasno, vse umetno. Seveda je vmes tudi mnogo »talmi«-zлата!

(Pride še.)

PODLISTEK

Izlet v Benetke.

Od tod smo šli, da bi si ogledali kraljevo palačo. Ob uhodu pa nam je strežaj v livreji — pravi tip aristokratskih slug — povedal, da ni nikogar, da bi nas spremljal; naj pridemo pozneje.

Hm, to je smeje! Človek je prišel prvi-krat v svojem življenju v Benetke, pa mu še takrat zapirajo vsaka vrata do umetnostnih hramov. A kaj smo hoteli? Napotili smo se, da poiščemo akademijo lepih umetnosti, nadejaje se, da nas vsaj ondi spuste v svetišče. Zopet je začel kapati dež. Na potu so se nam vsakih deset korakov ponujali vodniki, katere pa smo kar kratko odpravili, češ, da nam je mesto dobro znano. Načrt nam je res služil izvrstno in ne da bi koga vprašali smo prišli čez množico mostičev, ki se v obokih spenjajo nad kanali, po neštetih ozkih ulicah točno na kraj, kamor smo bili namenjeni. V veliki veži je stalo mnogo mladih gospodkov; nekateri so bili zeló »slikovito« oblečeni. Posebno se je v tem oziru odlikoval dolg, slok, golobrač mladenič, ki je nosil žolto-rumene lase, ki so mu segali skoro do ramen.

Hm! umetnik »po milosti božji«. — Na uhodu nas je ustavil redar ter povedal, da tudi akademija, kakor tudi vsi muzeji itd., ostanejo zaprti iz že znanega vzroka. O, vsi bogovi!... Dež je pa vedno krepkeje padal na moj — nota bene — strti solnčnik. Kaj storiti?

Nekdo iz družbe je odločno predlagal, da prijazni umetnosti pokažemo hrbet, pa mislimo na — želodec. To je bilo edino pametno v našem slučaju, kajti že zopet so se nam gladi kar iskre kresale pred očmi. Šli smo torej iskat gostilne, v kateri bi nas lepi stoli, ogledala in frakirani markerji ne stali več nego bi bilo vredno ono, kar bi zavžili.

Prišli smo v ozko ulico, kjer je takoj na oglu stala mala gostilna p. d. beznica. Vstopili smo in se pozdravili z gostilničarjem, starim, visokim, suhim možem, se sivo italijansko brado. Naročili smo vina, gospa G. pa je razložila po mizi kruha, svinjetine — prave kraške, domače svinjetine — in sira. Še slastijo smo posegli po teh zemskih dobrotah in sicer kar z rokami. Dišalo nam je neznanosko.

Gostilničar je bil menda poštena duša; ko ga je gospa G. prosila, da bi nama dal

na pot v Išč, ali pa le zaradi tega, ker se je petelin na strehi slučajno malce zasukal in ga bomo jutri opet videli — drugače zasukanega.

Mej tem pa sta se v Brnu sešla dva strankarka shoda: narodne češke stranke in nemške napredne stranke — in na obeh so odklonili jezikovne načrte Körberjeve. Čehi očitajo vladi, da hoče izvršiti le binkoštni program Nemcev in da se nje načrti nimalo ne ozirajo na faktične odnose. Zahteve Nemcev se seveda gibljejo v nasprotni smeri in so Nemci prepričani, da bo rešitev jezikovnega vprašanja možna le tedaj, ako se nemščina uzakoni kakor državni jezik. Gospod Körber vidi lahko, da je zastoj ves trud, ko gredo pota vedno bolj narazen in ne morejo priti skupaj, ker leži vmes — kakor izvajamo na drugem mestu — zistem!!

Deželni zbor istrski. Poreška »L' Istria« trdi, da še ni nič gotovega glede kraja, kjer se snide deželni zbor istrski. Deželni glavar istrski, g. Campitelli, je bil sicer telegrafično pozvan v Trst, a ni poreški list ne ve, da-li je bilo to potovanje sploh v zvezi s sklicanjem dež. zbora! Poreški list meni, da so vsi že »siti« tega upiranja vladinega, da bi zagotovila udeležbo slovenske manjšine na razpravah deželnega zbora. Tako, »siti« so gospoda! Verujemo, da jim Slovani leže v želodec. Ali nikdo jim ne more pomagati in njihov želodec bo moral prebaviti še marsikaj, sosebno ko pridejo — in priti bodo morale — malce drugače vlade, nego so bile dosedanje. Če so že sedaj »siti«, ko se niti še začelo ni pravo obračunavanje, potem se sigrorom odpira žalostna perspektiva za bodočnost.

V zistemu je krivda. »Agramer Tagblatt« priobčuje uvoden članek iz peresa Dinka Politea, katerega izvajanja kulminirajo v trditvi, da ob sedanjem zistemu sploh ni misliti na saniranje odnosov v Avstriji. Zistem treba prekopicniti in potem bo še le možno misliti na ozdravljenje. Saj bolezen tiči v zistemu; a kdor hoče zdraviti, mora najprej odpraviti vzrok bolezni in ta je v Avstriji — zistem. Kaj pomaga sklicevati se na člen XIX. državnih temeljnih zakonov, če pa je centralistični zistem ustvaril take odnose, da je izvedenje ravnopravnosti nemogoče?! Jednakopravnost in sedanjí zistem izključujeta jeden drugega. Usodna pogrška je torej, ako hočejo jezikovno vprašanje rešiti od vprašanja zistema. Zistem sploh nedopušča, da bi razpravljali o meritorični strani jezikovnega vprašanja. Vso duševno energijo onih, ki razpravljajo o tem predmetu, absorbira vprašanje o kompetenci. To ni slučaj, to je preračunano tako, da po razpravljanju o kompetenci trpi stvar sama. Današnji zistem je od začetka sem nezdravo delo, ker mu podlage niso moralne. Ustvariteljem tega sistema pa treba priznati, da so mojstri v izvrševanju svojih namenov.

Vprašanje o kompetenci pa je tako-le: Čim hočemo izvajati člen XIX. državnih temeljnih zakonov, nastaja takoj vprašanje, da-li za izvedenje tega člena treba še drugih naredb in odredbe. K temu se hitro pridružuje drugo vprašanje: kdo naj izdaja take odredbe — ali legislativa ali eksekutiva, ali parlament ali vlada? Še si nismo odgovorili na to vprašanje, že nastaja tretje: da-li te odredbe spadajo v kompetenco centralnega parlamenta ali pa v kompetenco deželnih zborov?! To vprašanje pa je spojeno s še jednim, četrtim, vprašanjem: da-li je deželni zborom, z ozirom na sestavo njihovo, smeti dati taka toli dalekosežna pooblastila?!

Tako vidimo, kako se meritorična stran jezikovnega vprašanja kar zgublja v kupu drugih vprašanj, večinoma juridiške naravi. Če pa juridiška vprašanja prevladajo politiška, nastaja labirint. Takov labirint imamo sedaj v Avstriji.

Članek v »Agramer Tagblattu« trdi, da se moramo povrniti k staremu: obnoviti treba zopet zgodovinsko federalistično stranko. Besede o avtonomiji in enakopravnosti so le eksperimenti, ki ne dovajajo do cilja. Dokler bo sedanjí zistem, ne bo ne avtonomije in ne enakopravnosti. Le strmoglavljenje zistema more pomeniti ozdravljenje. Potem pride rešenje jezikovnega vprašanja samo po sebi. Taaffe je menil, da je v punkcijah, sklenjenih med Nemci in tedanjimi reprezentanti naroda češkega, vrhunec modrosti, Körber pa je iskal odrešenja na konferencah. Razmere pa so postajale vedno bolj napete in danes sploh ni več nade na zboljšanje. Naj Körber

sklicuje parlament, naj ga razpušča, naj Čehi ostanejo v obstrukciji ali ne, to ne spreminja na stvari čisto nič. Kriza ostane permanentna zato, ker je v zvezi z zistemom in ker je izšla iz istega. To so tudi sprevideli Hohenwart, Taaffe in Badeni, ali niso mogli rešiti krize v zmislu tega spoznanja. Da-li je tudi Körber prišel do tega spoznanja, tega ne vemo. Zdi se, da ne. Tudi od njega ni torej pričakovati nikakega vspeha. Še le potem, ko vsi eksperimenti ostanejo brez vspeha, pridejo merodajni krogi do spoznanja, da treba najprej strmoglavit zistem in potem še le zdraviti. Koliko eksperimentov je še pričakovati, seveda ne vemo, ali enkrat bodo morali nehati znjimi in to bo — sreča Avstrije.

Italijanski glas o Slovanstvu. Rimski list »La Capitale« prinaša članek, ki na oster način polemizuje proti nemškemu profesorju Schmollerju, ki je v nekem svojem govoru na vseučilišču berolin-skem dajal duška svoji germanski prevzetnosti. Italijanski članek se čudi, kako more vseučiliški profesor iti tako daleč v svojem šovinizmu in v svoji narodni zaslepljenosti, da se drzne reči, da ga ni naroda na svetu, ki bi se mogel meriti z Nemci. Avtor članka v »La Capitale« govori potem o različnih drugih narodih in prihaja tudi k Slovanom. O le-teh pravi: »Istotako možki-odločno, kakor nemško, kaže tudi slovensko pleme, ki se je zadnje pojavilo v zgodovini, naraščajoči razvoj. Ono ima v svojih rokah kraje in pravice ter se oglašuje za zahtevami do teritorijev, ki mu ne pripadajo ponikakem pravu, dá, niti ne po brutalnem pravu pribojevanja. Ali tudi slovensko pleme je polno moči in polno zaupanja v bodočnost!«

Nočemo se za danes pripraviti z »La Capitale« o tem, da-li Slovani posedujejo svoje pokrajine po pravu ali ne, kajti zastoj propovedujemo to našim italijanskim prijateljem. Vsakako je pomembno, da resen italijanski list priznava narodno moč in naraščajoči razvoj Slovanstva in mu prisoja enakopravno mesto na strani Nemcev. Rimski dopisnik »Agramer Tagblattu« opazja k temu članku: Sienkiewicza, Tolstega in druge slovenske avtorje čitajo v Italiji več, nego vseh nemških in francoskih romanopisecov skupaj.

Vojna v južni Afriki. Zadnje vesti z bojišča v južni Afriki se nikakor ne glasijo prijetno za Angleže. Boerci imajo še vedno v svoji oblasti višave pri Wonderboomu in pri Daspoortu. Angleško vojaštvo je slabo preskrbljeno z najpotrebnejšimi rečmi; zlasti obuvala jim primanjkuje. Mnogo vojakov mora marširati bosí. Med častniki z Angležkega in častniki iz Indije ni prave sloge. Prepirajo se, da je veselje. Razven tega pa še javljajo, da je maršal Roberts nevarno zbolel.

Tržaške vesti.

V slovo gospodu dru. Zucconu. Minole sobote zvečer se je zbrala v čitalnični dvorani družba kaceh 70 rodoljubov, da združeni zakličejo temu velezaslužnemu možu, kremen-rodoljubu, neutrudnemu delavcu in najblazjemu prijatelju svoj združeni: Z Bogom! Gospod dr. Zuccon se je mogel nveriti ta večer, kolik zaklad bratskih in prijateljskih simpatij ter najiskrenejega spoštovanja je imel med tržaškimi Slovenci in Hrvati.

Stoloravnatelj je bil izbran gosp. dr. Josip Abram. Prvi je gosp. dr. Rybář nazdravil slavljencu kakor narodnemu politiku, potem dr. Pretner kakor pravniku, Mandić kakor bivšemu podpredsedniku »Del. podp. društva«, Gregorin kakor pridnemu sotrudniku »Edinosti« itd. itd.: napisalo je bilo kar nešteto. Iz vseh pa je vznelo globoko obžalovanje, da tržaški Slovenci zgubimo takega moža, zajedno pa rodoljubno uverjenje, da je gosp. dr. Zuccon po svojih vrlinah kakor ustvarjen za mesto, kamor odhaja, za delo v odrešenje milega mu naroda-trpina v Istri. Zabava je bila veleslavinirana in jo je sosebno poveljevalo krasno petje oddelka »Slovenskega pevskega društva«. Družba se kar ni mogla raziti in je sedela zbrana pozno v noč. Gospod doktor je torej ponesel seboj v Pulj — o tem smo uverjeni — najblazje spomine na svoje bivanje med tržaškimi Slovenci. Pa tudi vsem okoličanskim Slovincem je bil velesimpatična oseba, znana jim po govorih na raznih shodih. Res, hitro, kakor malokdo, se je bil gospod doktor aklimatiziral v Trstu. Govoril je na shodih, delal je v društvih in pisal — v »Edinosti«. Čemu naj bi tajili to, ko je gosp. dr. Gregorin itak

že sè svojo napitnico razkril to redakejsko tajnost!! No, nadejamo se, da se gospod doktor ne bo srdil na nas! Da, gospod dr. Zuccon je bil naš stalen sotrudnik in kar je pisal on, je kar žarelo v idealnem rodoljubju in je bilo jekleno po nepobitnih argumentih, vzetih iz zgodovine in iz sedanjih odnosov, tako, da so ljudje kar — ako nam je dovoljen ta banalni izraz — požirali, kar je pisal dr. Zuccon.

Dolžnost je torej temu uredništvu, da se na tem mestu še enkrat iz srea zahvali gospodu dru. Zucconu na toli izdatni podpori, a prosi ga zajedno, naj mu tudi v bodoče ne odtegne svoje blagonaklonjenosti. Umeje se ob sebi, da se tudi mi pridružujemo krdelu prijateljev gospoda doktorja, ki mu žele obile sreče in sijajnih uspehov na delu za-se, za svojo prečastito rodbino in za narod, toli žarko ljubljen od njega.

Mestni svet tržaški je imel v soboto zvečer X. javno sejo, kateri je predsedoval župan dr. pl. Sandrinelli. Vlado je zastopal namestniški svetnik Viljem pl. Jettmar. Navzočih je bilo 34 svetovalec, — Prečitali in odobrili so zapisnik zadnje seje. Na predlog dr. Veneziana so odstopili magistratu prošnjo Barkovljanov proti ustanovitvi tovarne za vazelin v Barkovljah in na predlog dr. Mompurga prošnjo osebja občinskega gledališča za dotacija. Dr. Venezian je interpeliral o prodajanju pijač in jestvin v prostorih slovenske šole pri Sv. Jakobu. Župan je izjavil, da se je magistrat že bavil s to stvarjo ter da hoče o tem poročati tudi namestništvu. — Dr. Zanolla je interpeliral glede nastavljanja uslužbenecv tramvajskih, ki da po pogodbi z društvom morajo biti italijanske narodnosti in če mogoče (!!) avstrijski podaniki. Župan je izjavil, da je že storil korake, potrebne v tem smislu, katere hoče sedaj ponoviti oficijelnim putem. Na dnevnem redu je bil predlog delegacije o pogodbi z vlado glede razširjenja pristanišča. Delegacija predlaga, da k troškom tega razširjenja prispeva občina pol milijona kron, ako začne vlada takoj neka dela (razširjenje obali Grumula med pomolom Giuseppeina in vinarskim pomolom, kamor preložijo ribji trg). Svetovalec dr. Gairinger se je izrekel za ta predlog ter je predlagal neke podrobnosti, mej drugim 12 metrov širok most čez kanal. Podpredsednik Rasceovich je bil proti predlogu delegacije, ker da isti občinu preveč obremenjuje. Vendar je bil predlog sprejet skoro soglasno.

Potem so sprejeli predloge o nabavi zemljišč in zasajanju vrta pri cerkvi sv. Jakoba.

Svet. Bratos je interpeliral, če je resnična vest v novinah, da je občinski konjederec prodajal meso erk-njene živine za klobase. Župan je izjavil, da dotična preiskava še ni zaključena.

Konečno so odobrili izdatek 672.560 K za nove naprave v občinski plinarni in 36.000 kron za gradnjo tovarne v izdelovanje salmijaka.

Ob 9. uri 20 m. so zaključili sejo.

»Nella patria de Rossetti non si parla che italian«. Nedavno temu je prišel v neko odvetniško pisarno mož radi neke svoje pravne stvari. V pisarni in potem na razpravi je mož govoril le slovenski. Imenoval pa se je — Rossetti! O krvava ironija! V domovini Rossettijevi se govori samo laški, ali v domovini Rossettijevi je tudi Rossettijev, ki govore le slovenski! Nella patria de Rossetti non si parla che italian! Jedni govoré laži, drugi jih pišejo, tretji jih tiskajo, naši Italijani jih pa pojejo v svojih »narodnih« pesmih!

Čitajte in — strmite! Pišejo nam: Dne 12. t. m. sta šli Sancein Marija in Sancein Antonija v prodajalnico gosp. M. na oglu ulice Barriera in Madonnina. Hoteli sta kupiti nekaj obleke, a namesto tega jo je neki uslužbenec — ker sta govorila slovensko — začel zmerjati z besedami: »Cosa la parla sta lingua de poreo, che non la posso sentir! Noi siamo Italiani e non vogliamo la lingua di poreo. Ande in scavarla perche in questa bottega non si parla che italian«!!!

Po slovensko bi se to reklo: Kaj govorite ta svinjski jezik, katerega ne morem slišati. Mi smo Italijani in nečemo svinjskega jezika. Pojte v deželo sužnjev, ker v tej prodajalnici se govori le italijanski.

Da pa ne bo nobenemu krivice, moramo povdariti, da gospodarja ni bilo v trgovini.

Požar. V nedeljo v jutro je gorelo v tovarni mirolilničarja Frana Mella v ulici

Media. To je bilo strašno pokanje. Vsa okolica je bila razsvetljena. V strašnobajni luči se je svetil ves grič proti sv. Alojziju in ves Kjadin. O vzrokih požara in o škodi, ki je nastala, pričakujemo podrobnega poročila.

Aretiranje. Po noči od sobote na nedeljo je policijski nadzornik Schubert v zagati Gusion aretiral Ivana Riccija iz Mondane (v provinciji Bologna na Italijanskem). To je oseba obče nevarna ter izgnana iz tostranske polovice naše države.

V soboto so aretirali tuk. mizarja Andreja C., katerega dolžé, da je neki dunajski tvrdki izvalil pohištva ter jo oškodoval za 1545 kron.

Z okna je padel v soboto osemletni Panajot Nikopulo iz ulice Carradori št. 10 ter se poškodoval na desni roki. V zavodu »Igea« so mu podelili potrebno pomoč.

S stopnic je padel v soboto popoldne 9-letni Viljem Grasso v hiši št. 24 ulice della Scalinata, kjer stanuje. Poškodoval se je na nosu. Na zdravniški postaji so mu podelili potrebno pomoč.

Dražbe, premičnin. V poned. dne 16. julija ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredb tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Madonnina in v ulici Molin a vento 29, stekleni paloni, stroj, voziček in mnogotere stvari; v ulicah Fortino 5, Giulia 11 in Fontana 3, pohištvo; v ulici del Bastione 1, mizarsko orodje in pohištvo; pri Sv. M. M. zg. 203, 2 prešiča; v ulici Mercato vecchio 1, pohištvo; na Korzu 2, oprema v zalogi, pisarski stroji, tiskarske skrinjice, pečati in mnogotere stvari.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri jutraj 27.5, ob 2. uri popoldne 31.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 760.0 Danes toplomer ob 7. uri jutraj 27.5 C°. — Danes plima ob 0.10 predp. in ob 11.59 pop.; oseka ob 5.34 predpoludne in ob 6.8 popoldne.

Izkaz dohodkov, stroškov in premoženja »Dijaške kuhinje« v Trstu za šolsko leto 1899—1900. Dohodki: Od lanskega leta nam je ostalo 86 kron in 92 st. (glej »Edinosti« 1899. št. 151.) Dohodki, ki smo jih že objavili v tem šolskem letu in sicer 13. decembra in 22. marca v »Edinosti« in v Primorskem listu, znašajo 1125 K in 58 stot. Za tem so še darovali: Arimatejsko društvo v Barkovljah 20 K, g. namestniški tajnik A. Rebek 10 K, gospa Moraitini 20 K, g. Mihelič 4 K in g. Aleksander Martelane 10 K. Skupni dohodki 1289 K in 58 st.

Stroški: Za hrano se je plačalo vsega 977 K in 76 st.; dijakom za šolnino, knjige in druge potrebščine 166 K in 46 st. Skupni stroški: 1144 K in 16 st.

Izkaz premoženja: 45 K 42 st.

Dijaško kuhinjo je obiskovalo povprečno 40 dijakov iz raznih krajev okolice tržaške.

Vsem blagim dobrotnikom bodi izrečena najtoplejša zahvala, istotako slavnemu odboru »Tržaškega podpornega in bralnega društva«, ki je tudi to leto dovolil, da so smeli dijaki obedovati in se učiti v društvenih prostorih.

Trst, dne 15. julija 1900.

J. Warto.

Vesti iz ostale Primorske.

× Za ponesrečene v Dolenjah pri Jelšanah daroval gosp. Fran Bekar, užit. urad. na Kozini 2 K in gosp. S. Skrinjar v Trstu 1 K.

× Grozna nesreča se je pripetila dne 14. t. m. ob 3. uri jutraj v Ročinju. Od tam nam pišejo namreč: Sestra posestnika I. Ipavea je natočila steklenico spirita ter jo postavila na sod. O tem se je steklenica preobrnila in spirit se je razlil po obleki. A ker je imela v roki svetiljko, je prišel spirit v dotik z ognjem, zbok česar je bila revica v hipu vsa v plamenu. V strašnem obupu in ob bolestem kričanju je drvila k vodotoku, oddaljenem kakih 40 korakov. Položila je glavo pod cev nadejaje se, da voda pogasi ogenj. Ali ni jej bilo pomoči. V par hipih je zgorela na njej vsa obleka in dekle je bilo strašno ožgano. Ljudje, ki so čuli nje strašno kričanje in videli zunaj svitlobo, plamen, ki se je za meter dvigal nad njeno glavo, so prihiteli na pol oblečeni. V prvi hip so menili, da se je vžgalo kako poslopje, a misliti si morete njih grozo, ko so videli, kaj se je zgodilo. Njih groza je bila tem večja, ko so videli, da ne morejo pomagati. Onesveščeno ponesrečnico so prenesli v postelj, a duhovnik je prihitel s sv. zakramenti. Po 6-urnih strašnih mukah

je nesrečno dekle izdihnilo svojo dušo. Ljudje božji, bodite previdni, ko imate posla s takimi nevarnimi tvarinami! Pred vsem pa — ne pite — spirita!!

L.
X Sežanski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda so darovali: preč. gospod Matija Sila, dekan v Tomaju, kakor Ciril-Metodov dar 5 kron. Lucija Žibrna 1 krono in Frančiška Šone 60 stotink. Gč. Ivana Gombač, preostanek prodanih razglednic 3 krone.

Vesti iz Kranjske.

* Osebnosti. Ker je ces. svetnik g. Ivan Murnik z ozirom na svojo bolezen izstopil iz dež. solsk. sveta, je dež. odbor izvolil dežel. odbornika g. dr. F. Tavčarja svojim zastopnikom v deželnem šolskem svetu. Gimnazijski učitelj v Kranju g. dr. K. Ozvald je premeščen v Ptuj. — Mestni živinozdravnik g. J. Rojer v Ljubljani je imenovan v kr. okr. živinozdravnikom v Litiji. Okr. živinozdravnik v Radovljici g. R. Galloken je premeščen v Ljubljano, na njegovo mesto pride gosp. H. Turk iz Ljubljane.

* Državna podpora. Naučno ministerstvo je za kmetijske težave in šolske vrste, ki so v zvezi z ljudskimi šolami na Kranjskem, za tekoče leto darovalo 600 kron podpore.

* Kmetijsko-kemičnemu preskuševališču za Kranjsko v Ljubljani so poslala oblasti, društva in zasebniki od 1. januarja do 30. junija 210 predmetov v kemično oziroma bakteriološko ali mikroskopsko preiskavo. Od otvoritve, t. j. od 13. avgusta 1898., je dobil ta zavod 710 predmetov v znanstveno preiskavo in te večinoma iz Kranjske. Iz tega je razvidno, da je bila ustanovitev tega zavoda jako potrebna.

* Nadvojvoda Josip Ferdinand je prišel minoli petek zvečer povsem incognito v Ljubljano obiskat nekaj častnikov kranjskega pešpolka, s katerimi je šel drugi dan na lov na Gorenjsko.

Ruski gostje v Ljubljani Minoli petek je došla v Ljubljano iz Peterburga odlična ruska rodoljubkinja, gospa Durdinā z d.ema svojima nečakinjama. Ob tej priliki se je zbrala v mali dvorani »Narodnega doma« večja privatna družba ter se je pelo in igralo. Izpogovorilo se je tudi nekaj prav rodoljubnih besed. Mej družbo navzoči člani ruskega kruška so o tej priliki dokazali lep napredek v učenju ruskega jezika.

Postajališče v Preserji (nad Ljubljano) ni bilo odprto dne 1. julija, kakor je bilo naznanjeno s prva, ampak bo dne 22. t. m., tn je prihodnjo nedeljo. Mej občino in mej derekejo južne železnice so bile namreč nastale difference radi ponočnih vlakov in vsled tega se je odprtje zakasnilo. Končno pa je tudi v tem oziru ugodeno občini in bodo na postajališčih ostajali vsi poštni in oba lokalna vlaka. S tem je končno rešena prošnja občine Preserje, ki se je vlekla skoraj 3½ leta. Z 22. t. m. si že lahko vsakdo ogleda znamenite stavbe novih mostov čez Ljubljano. Mostovi so oddaljeni od postajališča 5. minut. Ta nova postaja je posebno prikladna za izletnike na »Zalostno goro.«

* Osebnosti. Poštni asistent g. Anton Bučar v Št. Petru na Krasu je premeščen v Ljubljano.

Vesti iz Štajerske.

— Kako nestalna je človeška slava izkuša na lastnem mestu dr. Stepišnegg v Celju. Še nedavno je bil ta mož oboževan slavljence celjskega nemurstva in v posebno zaslugo se mu je štela okolnost, da je tast velikega nemškega kričača Wolfa. No, sedaj je temu ponosnemu možu ljudstvo naenkrat obrnilo, hrbet in kakor ga je preje oboževalo, tako ga sedaj preganja in ponižuje. Na magistratni deski pa je bil razglašen, da se bo dne 14. t. m. dru. Janez Stepišnegg razprodajale vse njegove premičnine, ker baje n o č e plačati štibre. Kako minljivo je ljudsko oboževanje in slava!

Loterijske številke izžrebane dne 14. julija:

Trst	22	74	31	21	77
Lince	41	42	45	36	82
Inomost	32	6	62	11	14

Brzljavna poročila.

Angleško brodovje na Reki.

REKA 14. (K. B.) Druga divizija angleškega sredozemskega brodovja pod poveljstvom contradmirala lorda Reresforda je prispela danes popoldne v našo luko. Ve-

lika množica jo je svečano pozdravila. Mesto je v zastavi. Zvečer je bila v čast gostem serenada na morju.

REKA 16. (K. B.) Včeraj popoldne je bila v javnem vrtu sijajna ljudska veselica, katere se je udeležilo 10.000 oseb. Guverner grof Szapary je pogostil angleške mornarje. Zvečer je bil pri guvernerju dinč za 70 oseb. Guverner je naglašal v svoji napitnici mnogostoletno prijateljstvo angleškega in madžarskega naroda. Lord Beresford je pritrjeval temu ter omenjal sorodnih lastnosti ogerškega kralja in angleške kraljice. Napil je tudi grofu Szapariju.

Nesreča na planinah.

LIENZ 15. (K. B.) Turistki, kateri je, kakor smo javili, zasul plaz v bližini »praške kočee«, sta Helena Witte in Meta Rademacher iz Berolina.

Narodni praznik na francoskem.

PARIZ 14. (K. B.) Zvečer je bilo mesto sijajno razsvetljeno; na cestah je bilo mnogo naroda. Na mnogih mestih so plesali na prostem. Vkljub velikanskemu prometu ne javljajo nobene večje nesreče. Okolu 11. ure je nastala o zjedinenju rue Rivoli, rue Royale in trga de la Concorde velika gnječa; kakih 100 oseb je bilo poškodovanih. Spravili so jih v bližnje kavarne, kjer so jim podelili zdravniško pomoč. Razven ene žene, ki je težko poškodovana, je mogla večina ranjenecv iti domov.

PARIZ 14. (K. B.) O priliki narodnega praznika je mesto krasno odičeno z zastavami.

Korejski poslanik na Ruskem.

PETROGRAD 14. (K. B.) Novoimenovani poslanik Korejski Čin-Piomu je izročil carju svoje akreditivne listine.

Državni svet ruski.

PETROGRAD 14. (K. B.) Car Nikolaj je potrdil predsednike in ude državnega sveta za drugo poluleto.

Ustaja na Kitajskem.

LONDON 14. (K. B.) Guvernerju v Shaantungu javljajo iz Pekinga, da je general Tung dne 7. t. m. bombardiral še ostala poslanstva ter se jih polastil. Li-Hung-Čanga pričakujejo te dni v Shanghaiu, odkoder pojde v Peking.

LONDON 14. (K. B.) »Daily Express« javlja dne 9. t. m. iz Tientsina: Včeraj so Kitajci postavili pri neki hiši v bližini dirkalšča šest topov in pri neki vili nadaljnih šest. Odtod streljajo neprestano ter nas preganjajo iz ene pozicije za drugo. — Reka pod Tientsinom ni več plovna, ker so Kitajci gornji del reke odveli v drugo strugo. Znatno del železnice je v oblasti Kitajcev.

RIM 14. (K. B.) Danes predpoldne je odšla stotinja bersaglierov v Neapelj, odkoder se odpelje na Kitajsko. Narod jih je ob odhodu živahno pozdravljal.

PETROGRAD 14. (K. K.) Iz Zaborovska javljajo: Oklopnica »Petrovavlovske« z ranjenimi Rusi in tujei je prispela v Taku. Dve bateriji kozakov čuvata mandžursko železnico. Na utrdbe v Tientsinu in v arsenal so spravili najboljše tope. Vojni svet je sklenil, da se hoče omejiti na to, da ohrani Tientsin in zvezo s Takuom.

LONDON 16. (K. B.) »Times« javlja dne 13. t. m. iz Hongkonga: Li-Hung-Čang je danes ukazal vodji »črne zastave«, da koraka s 50.000 mož v Peking.

Isti list javlja dne 8. t. m. iz Tientsina, da je general Aleksejev prispel vjekaj. Operacije je ves dan vodil general Fukushima, kateremu je stal na strani general Dorward. »Daily Express« javlja včeraj iz Shanghai: Vsi tujei iz pokrajine Pheking so pribežali semkaj. V pokrajinah Hupei in Houan so zadnje dni pomorili v najstrašnejših mufah 20.000 kitajskih kristijanov. Mnogo tisoč bokserjev koraka proti Wai-hai-vaju. Gibanje bokserjev napreduje brzo po vsej deželi.

PETROGRAD 15. (K. B.) Iz Odese se je odpeljala ekspedicija rudečega križa s lazaretom 200 postelj, primernim številom zdravnikov in usmiljenk v vzhodno Azijo.

PETROGRAD 15. (K. B.) Kontreadmiral Skridlov je imenovan načelnikom brodovja v Tihem oceanu.

PETROGRAD 15. (K. B.) Ruska brzljavna agentura je izvedela, da je vest Reuterjeve poslavnice iz Shanghai, da se bliža Pekingu 30.000 mož ruske vojske s severa, popolnoma neopravičena.

LONDON 16. (K. B.) »Reuter« javlja dne 9. t. m. iz Tientsina: Včeraj popoldne so Kitajci na strahovit način bombardirali zlasti kolibe zveznih čet in glavni tabor istih

V neko angleško kolibo je padla granattera ubila enega moža in dva ranila. Prošlo noč so Japonci zopet odbili hud napad kitajskih pešcev na severozapadni del naselbine tujecev. Oddelek 2000 mož zveznih čet, sestavljenih iz angleških in angleško-azijskih topničarjev in pomorskih vojakov, nemških in japonskih pešcev in konjenikov ter iz oddelka japonskih topničarjev-jezdecev je šel najprej proti jugozapadu, se obrnil potem proti severu in popolnoma razpršil sovražnika, dasi je isti dvakrat poskusil, da bi se odločno uprl. Japonski, angleško-azijski in britanski topničarji so potem obstreljali zapadni arzenal, katerega so Japonci vzeli v naskoku, a ga potem morali zopet zapustiti.

Trgovina in promet.

Tedensko tržno poročilo.

V Trstu, dne 14. julija 1900.

(Cene vseh predmetov veljajo brez carine.)

Kolonijalno blago. Kava: Prošli teden so na našem trgu cene kave zelo omahovale, to pa poglavitno vsled okolnosti, da se je menjalni kurz v Brazilu zopet nenavadno zhojšal. Nekega dne je dosegel 14½, potem pa je naglo padel na 12½. Posiljatve za poskušajo so poskočile za 4 šilinge, a koncem tedna so zopet padle za onoliko. Merodajni trgi so sledili temu gibanju; povsodi so sklepali velika nske kupčije. Cene so v obče poskočile za dve stopinji, katerih ena je zadnje dni tedna zopet zgnila. — Na tuk. trgu je bilo tudi mnogo povpraševanja ter so cene porastle za 1—2 kroni od 50 kg. Promet je bil živahen glede konsuma in spekulacije. — S trga je bilo vzeti 1500 vreč kave Santos »good average« gotove in na morju po 56 do 57 K, 750 dto »fine average« po 58 do 59 K, 1500 dto Superior po 59 do 60 K, in 250 dto Prime po 61-50 za 50 kg. — Na skladiščih se nahaja 11.082 q kave.

Popper: Položaj zelo trden z ras točo tendenco. Prodajalec držijo blago krčevito. Cene:

popper	Singapore	K. 74.—75.—
„	Tellicherry	„ 73—73.50
„	Batavia	„ 70.—71.—
„	Penang C	„ 69.50—70
„	Penang D	„ 68.50—69

Piment. Položaj kaže dobre nade za bodočnost. Prodajalec so povišali svoje zahtevke. Cena v obče 40 K.—

Cassia lignea. Vedno trdno, povpraševanje živahno. Izbrano blago je veljalo 54 K, novi Standard 50 K.—

Klinčki: zanemarjeni, brez kupčije. Cena 50 kron.

Sladkor: Položaj se ni spremenil niti na zunanjih niti na trgih v notranjosti; tudi cene so ostale skoro iste. Povpraševanja je bilo malo, promet neznaten. Danes položaj trden o naslednjih cenah:

Za gotovo blago v tranzitu, voznino prostu v Trstu s škontom 2%:

Centrifugalni pilé	28 ½—30 ½ K
Melis-pilé	29 —29 ¼ „
Concassé	28 ¾—29 ¾ „
V klobukih po 1.80—2 kg.	30 ——31 — „
V kockah v zabojih po 25 in 50 kg.	31.½—33.—

Za naročbe julij-avgust:

Centrifugalni pilé	28¾—29.½ K
Melis-pilé	29¼—29.½ „

Za naročbe oktober-december in november-marec:

Centrifugalni pilé	27.—27.½ K
Melis	27 ¼—28. K

Iz notranjosti je od 6. do 12. julija došlo po železnici 24-500 q (proti 14-200 q v isti dobi lanskega leta). — Zaloga je znašala dne 11. julija 145-000 q, med njimi 140.861 q na skladiščih (V isti dobi lanskega leta je bilo vse zaloge 79-300 q, in sicer na skladiščih 77.645 q).

Cercalije. Trg miren, v cenah nobene spremembe. — Prodalo se je 1500 q turščice levantinske po 11-20 do 11-60 K. Zaloga znaša 550 q pšenice (350 q na skladiščih), 14.020 q turščice (13.620 q na skladiščih) in 300 q ovsu.

Bombaž: Trg nespremenjen, nobenega prometa.

Moka: Še vedno malo prometa, cene nespremenjene. }

Lužno sadje. Trg medel, zlasti glede pomaranč. Prodalo se je 4000 zabojev limon siciljskih po 3—12 K, 600 zabojev pomaranč puljskih po 3—8 K in 1000 zabojev limon puljskih po 6—10 K za zaboj.

Volna. Iz potrošnih dežel prihajajo nevesele vesti; ni nobenega prometa, ker so cene previsoke. — Prodalo se je 90 zavrtov

jagnečje skaderske po 166 frankov, 200 grške neoprane razne po 100 do 108 K, 70 Samsunske po 96 K, 200 levantinske, albanske in grške po 180—184 kron za q.

Les: Položaj na izvoznih trgih trden; vsled tega se je spremenila tudi tendenca našega trga. Lastniki nočejo popuščati v cenah.

Denarni trg.

Položaj na javnem dunajskem trgu je nespremenjen. Bančni akcepti prve vrste so notirali koncem minolega tedna 4½% . V Berolinu je privatni diskont zopet padel ter je znašal v isti dobi 3¾% .

Poročilo ravnateljstva „Trgovske-obrtne registrovane zadruge v Gorici“ z neomejenim jamstvom, za opravični mesec junij 1900.

1. Število zadržnikov dne 1. junija 1900.	1552
Narasho tekom meseca za	8
Padlo tekom meseca za	2
Število zadržnikov dne 1. julija znašalo je	1558
2. Število deležev dne 1. junija	3084
Prirasho deležev tekom meseca	28
Odpadlo „ „ „	2
Število deležev dne 1. julija znašalo je	3110
3. Svota vplačanih deležev do 1. junija	kron. 283366-18
„ „ „ tekom meseca	12750-66
„ izplačanih „ „ „	255—
Svota vplačanih deležev 1. dne 1. julija	kron 295861-84
Svota podpisanih deležev po 300 K.	933000—
4. Predumov je bilo izplačanih 1. junija	681742-85
Prirasho tekom meseca	31102-72
Odpadalo se je „ „ „	15378-10
Stanje predumov dne 1. julija	kron 697467-47
5. Dopolnilni zaklad znašal je 1. junija	65253-48
Tekom meseca doplačalo se je	3282-20
Stanje dopolnilnega zaklada dne 1. julija	kron 68535-68
6. Do konca meseca prosilo je 1656 praviteljev za predume v znesku	1301123-16
Dovolilo se je v znesku	998327-43
Izplačalo	945002-81
7. Hranilne vloge znašale so 1. junija	247281-92
Vložilo se je tekom meseca	17093—
Izplačalo „ „ „	10032-17
Stanje hranilnih vlog dne 1. julija	kron 254342-75
v — knjižicah povprek po — kron — vin.	
8. Gotovine v blagajnici 1. junija	kron 2916-30
Svota prejemkov tekom meseca	84263-10
Svota izdatkov tekom meseca	80201-92
Saldo v blagajnici dne 1. julija	kron 6977-48
9. Denarnega prometa blagajnice v mesecu juniju	kron 164465-02
Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%	
Lastna glavnica v vplačanih deležih K.	295861-84
Zaupana glavnica v hranilnih vlogah K.	254342-75

Razmerje 29: 25:

Predumji vračajo se v enem ali več tedenskih obrokih z obrestmi vred po dogovoru. — Posojila na krajši čas na menjico se obrestujejo po dogovoru. Seja ravnateljstva je vsak petek ob 6. uri zvečer.

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu

Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrcalih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunalo.

Velika zaloga

solidnega pohištva in tapetariji

od

Viljelma Dalla Torre v Trstu

Trg San Giovanni hšt. 5. (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.

Moje pohištvo donese srečo.

OBUVALA!

PEPI KRAŠEVEC

pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)

prilporeča svojo

bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke

Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odpošiljatev je poštne prosta.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se prilporeča

Josip Stantič

čevlj. mojster

Javna zahvala.

Naš sovaščan Anton Malalan je dne 13. t. l. umrl nagloma, na košnji trave. Njegov gospodar, gosp. Ivan Marija Ferluga-Pagos z Grete je prišel spremit pokojnika k večnemu počitku in je tudi dal pokojnikovi vdovi izdatno materialno pomoč.

Za ta čin usmiljena zahvaljuje se mu najiskreno zapuščena vdova in vsa Banovska vas.

V Banah, dne 15. julija 1900.

V imenu vseh:

Just Hrovatin.

„Delavsko konsumno društvo“

pri **Sv. Jakobu**

priporoča slavnemu slovenskemu občinstvu svojo

„Narodno gostilno“

ulica Concordia šte. 1 a (vogal ulice Vespucci)

toči izvrstno istrsko in dalmatinsko črno, vipavsko belo vino ter Šteinfeldsko pivo I. vrste. Izvrstna kuhinja vedno pripravljena. Za družbe so posebne sobe na razpolago.

Na obilno obiskovanje uljudno vabi

Odbor.

Išče se mladenič

za neko trgovino z pohištvo. Vešč mora biti slovensko-hrvatskega in italijanskega jezika v pismu in besedi. — Ponudbe na upravo „Edinosti“.

Narodna šivilja

Za izdelovanje ženskih oblek vsake vrste, kakor tudi perila, se priporoča slovenskim krogom, vdana

Gombač Ivanka

Ulica Boschetto šte. 1. IV. nadst.

Spedicijska poslovnica

Gašpar Hvalič

v Gorici v ulici Morelli št. 12.

se toplo priporoča Slovincem v mestu in na deželi za prevažanje vsakovrstnega blaga in pohištva v vse kraje.

Nov zaprt voz za prevažanje.

Dostavljen nepoškodovanega blaga se zagotavlja

M. AITE

Trgovina manifakturnega blaga

Trst. — Via Nuova — Trst.

vogal Via S. Lazzaro št. 8.

Čast mi je javiti slavnemu občinstvu in cenj. odje malem, da sem prejel bogat izbor raznovrstnega blaga za spomlad in poletje in sicer: črne in barvane usovij, za moške obleke; velik izbor snovij za ženske kakor: saten, perkal, piké za obleke in bluze v lepih risanjih. Bogata zaloga raznovrstnega perila na meter, nadalje srajce, maje, ovrtniki in ovrtnice najnovejše mode, naimizni beli in barvani prti; bele in barvane zagrinjala na meter in gotove.

Drobnarije za krojače, kitničarke in šivilje ter raznovrstni okraski za ženske obleke.

Naročbe za moške obleke po meri z največjo očnostjo in natančnostjo.

Velik izbor blaga za zastave in narodnih trakov za dr. štvene znake.

Vse po najnižjih cenah.

Nadeja se tudi v pribojane podpore cen odjemalcev in si občinstva, beležim se najuljudnej

M. Aite.

Izrjenega stenografa

išče za svojo pisarno

Dr. Matej Pretner, advokat

v Trstu, Via Cassa di Risparmio 7.

Agricol

patentovan v Avstriji-Ogerski in Italiji

ki je mehko kalijsko milo rastopljivo v mrzli vodi, je najuspešnejše sredstvo za zatiranje in uničevanje vseh trtnih mrčesov in ušlj, vseh žuželk na sadnih in drugih drevesih, zelenjadi in cvetlicah.

Navodilo za rabo „Agricola“ pošilja franco

Tovarna mila F. Fenderl & Co

TRST. — Via Limitanea št. 1. — TRST.

ZASTOP IN ZALOGA na Gorškem pri g. Frideriku Primas v Gorici, Travnik 16 (v dvorišču) in na Opčinah pri g. Frideriku Cumar.

Nikaka skrivnost ni več,

da si napravi vsak do doma sam brez vsake priprave in težave najfinije likerje po francoskem sistemu s pomočjo ekstraktov, ki stanejo za po 5 litrov likerjev: Tropinovec, Absint, Vermut, Ruski pelinovec, Češki liker, Kimel po 80 kr.; Slivovec, Rum, Češnjec, Alaš. Alpski liker po 85 kr. in Konjak, Benediktinec, Chartreuse, Pilzenski liker po 95 kr. Razpošiljam proti predplačilu v znamkah ali poštno nakaznico; po poštne povzetju 10 kr. več. Vsaki pošiljki pridenem navodilo kako se napravi liker. Preprodajalci, če naročijo več blaga, se cene mnogo znižajo.

Anton Rukavina

TRST — Via Belvedere št. 23. — TRST

Trgov.-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadst.

Obretnost hranilne vloge, stalne, ki se nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4 1/2% in vloge na Conto-corrent po 3,60%. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadržnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6,15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom položnic na čekovni račun šte. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.

Dr. JOSIP MARTINIS

doktor vsega zdravilstva in specialist za očesne bolezni

ulica Valdirivo šte. 3. I. nadst.

Sprejema na domu vsaki dan od 8 do 8 3/4 zjutraj in od 1 do 2 popoldne in eventuelno od 4—5 popoldne.

Hruške

in drugo sadje se kupuje na javni tehcnici (Pesa pubblica) Via Torrente šte. 32.

Tam je za vinogradnike tudi zaloga žvepla in modre galice

Splošnovanjem
Alojzij Grebenc.

SAUNIG & DEKLEVA

GORICA — ulica Municipio 1. — GORICA

(Mehanična delavnica v Nuški ulici št. 16.)

imata v zalogi na dobroti in trpežnosti neprekosljive šivalne stroje „PFAPF“, kakor tudi raznovrstne druge stroje za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje in stroje za umetno vezanje (Strickerei); nadalje velik izbor dvokoles iz prvih avstrijskih in inozemskih tovarn in sicer od 90 gld. naprej.

Vsaka konkurenca nemogoča!

Se toplo priporočata z odličnim spotovanjem ulana

Saunig & Dekleva.

Carl Greinitz Neffen

Na Corsu šte. 33.

podružnica Trst.

Piazza della Legna 2.

Železo in razno železno blago na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbarstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače in facon, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi in take iz vlitiga železa,

vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč peči in štedilna ognjišča

kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne mēble in pred ognjem varne blagajne nagrobne križe in obgrobnje ograje, orodja za vsako obrt.

Gimnazijski konvikt

Benediktinske ustanove pri Sv. Pavlu na Koroškem.

Polletna penzija 280 kron.

Javni višji gimnazij.

Pojasnila daje predstojništvo konvikta. Rok za vsprejemno skušnjo: 15. julij in 17. september.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica Acquedotto 8
Zaloga vsakovrstnih vin in butelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Krēme.

Potočnik Fran ima gostilno v ulici Ireneovec št. 2, toči istrsko, dalmatinsko in belo vipavsko vino ter Šteinfeldsko pivo vsaki čas mrzle jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladčičarne.

H. Stibiel Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso) filijalka ulica Riborgo 15. ima veliko pekarno in sladčičarno. Vedna zaloga vsakovrstnih tort, krokandov, konfetov, raznovrstnih sladčič v kosih in v škatlicah, finih biskotov, različen likerjev in vin v buteljkah za poroke, birne, krste in druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan večkrat pečen fin in navaden kruh se razpošilja po pogodbi in naročilu franco na dom in trgovcem v razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladčičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Ivan Pahor ulica Conti št. 2 ima veliko pekarno in sladčičarno 3 krat na dan svež kruh. Prodajalnica moke ter sprejema naročbe za vsakovrstno fino pecivo za vsakovrstne praznike ter druge svečane prilike. Se priporoča cenji. trgovcem za zalaganje kruha. Cene zmerne postrežba točna.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ ki sti shajališči Slovincem. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Trgovci.

Fran Hitty Ulica Barriera vecchia št. 13. prodajalnica vsakovrstnega manifakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro šte. 12. priporoča svojo dobro preskrbljeno zalogo raznega kariva kakor pre-moga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Mlin na par.

Valentin Skočir ima v ulici Giulia št. 309 mlin na par, kjer melje vsakovrstne turščene moke. Trgovcem pošilja na dom točno in po najnižji ceni. Za zasebnike melje po nizki pristojbini. Za kakovost blaga se jamči.

Pohištvo.

Prva slovenska izdelovalnica in zaloga zaznovrstnega pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence. Za mno. obroke naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla „svoji k svojim.“ Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 14 (zadej e. kr. deželne sodnije.)

V Gorici.

Civilni in vojaški krojač.

C. kr. privilegirani kroji vsakemu koj razumljivi krojiti

Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 22 I. n. ima izborni zalogo vsakovrstnega blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek, dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po naj-novejši modi.

Voščene sveče.

J. Kopač svečar v Gorici ulica Sv. Antona št. 7 izdeluje sveče iz pristnega čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za obilne naročbe se priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim oskrbnikom ter slavnemu občinstvu.

Tovarna nadplato (Schuhobertheil) tvorniško zalogo usnja in podplato, vse potrebščine za čevljarje, sedlarje, knjigoveze, itd. ter glavno zalogo voščila (biksa) družbe Sv. Cirila in Metoda v Ljubljani ima trdka Ivan Drufovka Gorica Travnik 5. Filijalki v Komnu in Sežani. Ceniki zastoj in franco naročila točna.

Pohištvo in mēblji.

Novoporočenci pozor! Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mēbljev, okvirjev, ogledali stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetarijam, in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemam vsakovrstnih naročil v svojo stroko spadajočih del. **Anton Breščak**, Gorica, Gospoke ulice št. 14. Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

V Verdeli (ulici dello Scoglio) se odda v najem stanovanje, obstoječe iz dveh sob in kuhinje. Ponudbe na upravo „Edinosti“.

„EDINOST“

se razven že v vseh znanih tobakarnah prodaja tudi v novi tobakarni g. Bruni v ulici S. Martiri št. 12.